

Köszöntés

„Én vagyok a jó pásztor, én ismerem az enyéimet, és az enyéim ismernek engem.” (Jn 10,14)

Ének

23. genfi zsoltár: Az Úr énnékem őriző pásztorom¹

Lekció: Ezékiel 34 (részletek)

¹Így szólt hozzám az Úr igéje: ²Emberfia! Prófétálj Izráel pásztorairól! Prófétálj, és mondd meg a pásztoroknak: Így szól az én Uram, az Úr: Jaj Izráel pásztorainak, akik magukat legeltették! Hát nem a nyájat kell legeltetniük a pásztoroknak? ³A tejet megittátok, a gyapjúval ruházkodtatok, a kövéret levágtátok, de a nyájat nem legeltettétek! ⁴A gyengét nem erősítettétek, a beteget nem gyógyítottátok, a sérültet nem kötöttétek be, az eltévedtet nem tereltétek vissza, és az elveszettet nem kerestétek meg, hanem erőszakosan és kegyetlenül uralkodtatok rajtuk. ⁵Szétszóródtak, mint akiknek nincs pásztoruk, mindenféle mezei vad eledele lettek, úgy szétszóródtak. ⁶Ott bolyongott nyájam minden hegyen és minden magas halmon; szétszóródott nyájam az egész föld színén, és nincs aki utána eredjen, nincs aki megkeresse. ⁷Ezért ti, pásztorok, halljátok meg az Úr igéjét: ⁸Életemre mondom – így szól az én Uram, az Úr –: Mivel préda lett a nyájam, mindenféle mezei vad eledele lett a nyájam, mint amelynek nincs pásztor, pásztoraim nem eredtek a nyájam után, hanem önmagukat legeltették a pásztorok, nem a nyájamat legeltették, ⁹ezért ti, pásztorok, halljátok meg az Úr igéjét! ¹⁰Így szól az én Uram, az Úr: Én most a pásztorok ellen fordulok, és számon kérem tőlük a nyájamat. Gondoskodom róla, hogy ne ők legeltesék a nyájat, magukat sem fogják többé legeltetni a pásztorok. Kiragadom szájukból juhaimat, és többé nem esznek belőlük.

¹¹Mert így szól az én Uram, az Úr: Majd én magam keresem meg juhaimat, és én viselem gondjukat. ¹²Ahogy a pásztor gondját viseli a nyájnak, amikor ott áll juhai között, amelyek szét voltak szóródva, úgy viselem gondját juhaimnak. Kiszabadítom őket mindenünnen, ahová csak szétszóródtak egy felhős, borús napon. ¹³Kivezetem őket a népek közül, és összegyűjtöm az országokból, azután beviszem őket a saját földjükre; Izráel hegyein, a völgyekben és az ország minden lakóhelyén fogom legeltetni őket. ¹⁴Jó legelőn fogom legeltetni őket, és Izráel magas hegyein fognak majd tanyázni. Jó tanyájuk lesz, ott heverésznek, és kövér legelőn legelésznek Izráel hegyein. ¹⁵Én legeltetem juhaimat, és én keresek nekik pihenőhelyet – így szól az én Uram, az Úr. ¹⁶Az elveszettet megkeresem, az eltévedtet visszaterelem, a sérültet bekötözöm, a gyengét erősítem, a kövérré és az erősre vigyázok; úgy legeltetem őket, ahogy kell. (...) ²³Egyetlen pásztorot rendelek fölélük, hogy legeltesse őket: szolgám, Dávidot. Ő fogja legeltetni őket, ő lesz a pásztoruk. ²⁴Én, az Úr, Istenük leszek, szolgám, Dávid pedig fejedelmük lesz. Én, az Úr, megmondtam! (...) ³⁰Akkor majd megtudják, hogy én, az Úr, az ő Istenük, velük vagyok, és hogy ők, Izráel háza, az én népem – így szól az én Uram, az Úr. ³¹Mert ti az én juhaim, az én legelőm nyája vagytok. Emberek vagytok, én pedig Istenetek! – így szól az én Uram, az Úr.

¹ Magyar videó: <https://www.youtube.com/watch?v=dSu-8wOk1I8>

Magyar szöveg és kotta: https://csecsy.hu/konyvek/enekeskonyv/az_ur_ennekem_orizo_pasztorom

Holland videó (feliratozott): https://www.youtube.com/watch?v=oPVESUThp_E

Imádság

Ének

Ne félj, mert megváltottalak²

Textus: Mk 6,30-34

³⁰Az apostolok visszatértek Jézushoz, és elbeszéltek neki mindazt, amit tettek és tanítottak. ³¹Ő pedig így szólt hozzájuk: Jöjjetek velem, csak ti magatok egy lakatlan helyre, és pihenjetek meg egy kissé! Mert olyan sokan mentek hozzá, hogy még enni sem volt idejük. ³²Elhajóztak tehát egy lakatlan helyre magukban. ³³De sokan meglátták és felismerték őt, amikor elindultak, ezért minden városból összefutottak oda, és megelőzték őket. ³⁴Amikor Jézus kiszállt, és meglátta a nagy sokaságot, megszánta őket, mert olyanok voltak, mint a pásztor nélkül való juhok, és kezdte őket sok mindenre tanítani.

Igehirdetés

Kedves Testvérek!

Aki a teológián igehirdetést tanított nekünk, azt tanította, hogy az igehirdetésben nem szabad „lelki sztriptízelni”. Azaz nem szabad behozni a személyes problémáinkat. És az sem szerencsés, ha hosszan és érzélgősen részletezzük, hogyan talált ránk és miért jelentett olyan sokat nekünk ez az ige. Én rövidesen mindkét hibát el fogom követni. Abból az okból teszem ezt, mert még nem ismertek, párszor találkoztunk élőben, és nagyon rossz, hogy most sem előttem állhatok, hanem egy kamerába beszélek a múltból. De hátha segít mindezt kicsit áthidalni az, hogy ez az igehirdetés egyben személyes bemutatkozás és bizonyágtétel is lesz, amiben ti, én és az ige találkozhatunk.

Ide Hollandiába Kecskemétről érkeztünk. Én ott szolgáltam először hatodéves teológusként, majd ifjúsági lelkészként 3 évet. Az ösztöndíj lehetőségének, amit kaptunk, több okból is nagyon örültem. Az egyik amiatt volt, hogy úgy érzem, az elmúlt évek során egy kissé megfakult, egy kissé rutinná, robotszerűvé vált a hitem és a szolgálatom. Tudom, nem tűnök öregnek, de valójában már 28 vagyok... Viccet félretéve, tudom, hogy korai még erről beszélnem, de ilyen megfáradás-kiégés-szerű megélesek között jöttem ki Hollandiába. Nagyon vártam ezt az évet, és azt vártam tőle, hogy Isten kezelésbe vesz és megújít. Mert távolinak érzem őt, nem tudok neki mit mondani. Tele vagyok kétségekkel, valóban létezik-e, igaz-e a vele való közös történetünk? És tényleg, milyen ő? Annyi ige van a Bibliában, amiben keményen felszólít dolgokra, és én ezeknek nem teszek eleget. És sok ige van, az Újszövetségben is (jelenleg újszövetségi mesterképzést végzek), ami ítélettel fenyeget, ha nem tudod ezeket megtartani. Milyen Isten? Tényleg szerető, ahogy többször már megéltem, vagy ez csak félreértés? Ha az, honnan tudhatom, miből érezhetem a szeretetét? És miért érzem, hogy már nem is érdekel az egész?

Ezek azok a problémák, amikkel jöttem, és amik jelenleg is itt vannak velem. Ezért is halogattam oly soká a szolgálatom, nem akartam ilyen lelkülettel szolgálni – meg persze az egyetemen is hajtanak bennünket rendesen, csak úgy repkednek hétről hétre az ezer meg ezer oldal olvasnivalók. Amikor végül igent mondtam, elkezdtem igét keresni. Nagyon érdekes csatorna volt az, ahol Isten elém hozta ezt a mostani igét. Szoktam olvasni a telefonomon a

² Magyar videó (feliratozott): <https://www.youtube.com/watch?v=c04xIqA37TU>

Google hírfolyamát – kicsit mint Besenyő Pista bácsi, eszegettem az édes süteményféleséget, közben, hogy művelődjek olvasgatom a matricát. Itt vagyok a magam szerencsétlenségeivel, közben, hogy művelődjek, olvasgatom a híreket. Feldobja a Magyar Kurír katolikus hírportált, napi evangélium. Mondom, ezt megnézem. Elkezdtem olvasni, és a mai igénk volt, de olyan jó mai fordításban, hogy kellett 1-2 sor, mire leesett, hogy nem egy mai tudósítást, hanem Bibliát olvasok. Nagyon jó élmény volt. Hadd olvassam fel ezt a fordítást:

³⁰Abban az időben az apostolok visszatértek Jézushoz, és beszámoltak mindarról, amit tettek és tanítottak. ³¹Ő így szólt hozzájuk: „Gyertek ti is, (menjünk) a pusztaságba egy magányos helyre, hogy pihenjete egy kicsit!” Mert olyan nagy jövés-menés volt körülöttük, hogy még evésre sem maradt idejük. ³²Bárkába szálltak tehát, és elmentek egy elhagyatott helyre, hogy magukban legyenek. ³³De sokan látták, amikor elmentek, és sokan megtudták. Erre minden városból gyalog odasiettek, és megelőzték őket. ³⁴Amikor Jézus kiszállt és látta a nagy tömeget, megesett rajtuk a szíve. Olyanok voltak, mint a pásztor nélküli juhok. Ezért tanítani kezdte őket sok mindenre.³

Elkezdtem ízelgetni ezt az igét. Miről szól? Mit látunk benne? A tanítványok visszajönnek a misszióból, ahová Jézus küldte őket. Előremködik neki, ami történt. Jézus pedig figyelmesen meghallgatja őket, és van szeme észrevenni, hogy fáradtak. Nem azt mondja, gyertek, csinálni kell, itt a következő éves missziói munkaterv. Hanem: gyertek velem, pihenjünk egy kicsit! Beszállnak a hajóba. Valószínűleg Tibériás környékéről indultak, és a part mentén észak-keletre hajózva érkeztek valahová Korazin és Bétsaida közé. A tömeg valószínűleg a part mentén követte őket, látták, merre hajóznak, és gondolom, rossz szelük volt, még meg is előzték őket.⁴ És Jézusnak itt is a könnyörületes szíve nyilatkozik meg: nem szitkozódik, nem küldi el őket, hanem megesik rajtuk a szíve, mert olyanok látja őket, mint a pásztor nélküli juhok.

Mit üzen ez az ige? Hogy legyünk könnyörületesek. Látjátok, Jézus milyen figyelmes volt? Észrevette a tanítványok szükségét; észrevette a sokaság szükségét; és kész volt lemondani a saját pihenéséről (sőt, még ebédidejéről is), hogy rajtuk segítsen. Ilyen, könnyörületes, pásztori szíve volt. Neked is ilyennek kell lenned. Figyelmesen és szeretettel meghallgatni másokat. Önzetlenül lemondani arról, ami a tied, hogy másoknak segíts.

És bár ez az üzenet nem tűnik rossznak, azt hiszem, mégis egy téves megközelítése az igének. Miért az? Mert rólam szól. Mert ebben én vagyok a középpontban. Olvasok Jézusról egy történetet, de Jézus csak egy példa, aki segít eligazodni *nekem* az életben. A kérdés, hogy mit üzen ez *nekem*, hogy mit kell *nekem* tennem. De az igének a középpontjában nem én vagyok. Ennek a szakasznak a középpontjában nem a tanítványok vannak. Nem is a tömeg. Hanem Jézus. Ő van a középpontban. Nem az a kérdés és az üzenet, hogy ő milyen példát mutat, amit nekünk követnünk kell. Hanem hogy mit tudunk meg Jézusról magáról. Milyen ő. Miért mozdul a szíve. És hogy mit tesz ő a tanítványokért, a sokaságért, értünk.

Az igeszakasz kulcsa a 34. vers, Márk megjegyzése arról, hogy mit érzett Jézus. Megesett rajtuk a szíve, mert olyanok voltak, mint a pásztor nélkül való juhok. A tanulság nem az, hogy legyünk mi is ilyen figyelmesek, mint Jézus, hanem hogy Jézus a jó pásztor. Neki ilyen szíve van. Belőle ez a könnyörületeség és szeretet fakad. Jézus Isten szívét és lelkületét mutatja meg nekünk a földön. Nem tudom, milyen példát hozzak, nektek ki jut eszetekbe, ha a legszelídebb,

³ <https://www.magyarkurir.hu/napi-evangelium/mai-evangelium-2021-februar-6>, letöltés: 2021. 02. 18.

⁴ Nézzünk meg egy Jézus korabeli izráeli/palesztin térképet! A Bibliák elején-hátulján is szokott lenni, de online is kereshetünk. A Galileai-tenger Izrael északi részén van. Tibériás a nyugati part, Bétsaida és Korazin pedig az északi part fölött, e között fekszik a hely, ahová Jézusék a part mentén hajózva mentek. A tömeg a szárazföldön követte, majd le is előzte őket.

legfigyelmesebb, legpásztoribb lelkületű emberre gondoltok. Nekem a lelkészem, akinek nagy szerepe volt a hitre jutásomban, akinek volt figyelme rám, és akit érdekelték egy tizenéves apró-cseprő problémái és kérdései. Vagy az egyik fiatal Kecskemétről, aki megtérése után ugyanilyen lelkülettel volt jelen az ifiben. Mindig észrevette, ki az, akivel a múlt héten szakított barátja vagy történt valami, és megkereste, beszélgetett vele. Én is ezt éltem meg 15 évvel ezelőtt, amikor Jézus így lépett oda hozzám egy ifjúsági konferencián. Jó pásztorként. Megesett rajtam a szíve, mert nélküle olyan voltam, mint a pásztor nélküli, elveszett bárány.

De több is van itt. Márk nem véletlenül választja ezt a kifejezést. Szép hasonlat az, hogy a pásztor gondoskodik és utána megy a bárányoknak, de Márk többet akar ezzel jelezni. Az Ószövetség tele van azzal a képpel, hogy Isten olyan, mint egy jó pásztor – ld. pl. a 23. zsoltárt, amit az istentisztelet elején énekeltünk. A pásztor nélküli juhok kifejezés pedig egyértelmű utalás néhány konkrét ószövetségi ígére, amik közül az egyiket, az Ezékiel 34-et felolvastam istentiszteletünk elején. Arról szól ez a fejezet, hogy Izráel népe olyan elveszett, mint a pásztor nélküli juhok. Pontosabban vannak pásztoraik, csak nem törődnek velük, az ellenük szóló ítélet a fejezet eleje. De éppen azért, mert Istennek könyörülő szíve van, a fejezet második felében megígéri, hogy ő maga fog jó pásztorként a juhok után menni. Törődni fog velük és szeretni fogja őket, közöttük lesz. És ez úgy fog megvalósulni, hogy küld nekik egy Isten szerinti vezetőt, Dávid utódját, aki ilyen lelkülettel figyel majd rájuk és vezeti őket. Márk, amikor ezt a kifejezést ide beszúrja, erre utal félreérthetetlenül. Nem volt korabeli lábjegyzet, de azzal, hogy szó szerint ismétli a kifejezést, az Ószövetséget jól ismerő korabeli hallgatóknak egyértelmű volt, hogy lábjegyzetben írja oda, hogy látjátok, azzal, hogy Jézus ilyen, éppen ezeket az ószövetségi próféciákat teljesíti be a jó pásztorról? Minden stimmel. Itt van **Izráel**, azaz a tanítványok és a tömeg. Itt vannak a **rossz vezetők**, akik nem törődnek a nyájjal. Kik ezek eddig Márk evangéliumában? Heródes, a zsidók királya, aki erotikus bulikat szervez, majd lefejezteti Keresztelő Jánost, mert nincs akarateréje kiállni mellette. A farizeusok, akik beleszökkennek Jézusba, mert megcsik a szíve a betegeken és bűnösökön, velük van és meggyógyítja őket, de jaj, ezzel megszegi a szombati pihenőnap meg a rituális tisztasági törvényeket. Ők a rossz pásztorok. És itt van Jézus, Dávid utódja, akit Isten küldött, hogy megmutassa nekik a szívét. Ez van Isten szívében. Megcsik a szíve rajtunk és az életünkön, amit nélküle művelünk. Nem számon kér, nem törvényeskedik, hanem lemond a saját pihenéséről és ételéről, és odalép hozzánk. Figyel ránk és könyörületesen beszél velünk.

Számomra megindító volt ez az üzenet. Ismét rá kellett döbennem, hogy nem én vagyok a középpontban. A történet nem rólam szól, hogy én mit teszek vagy mit nem. Jézus a bűneimmel együtt vár, várja, hogy odamenjek hozzá és könyörületes jó pásztorként megeshessen a szíve rajtam. És lehet, hogy sok ítéletes ige van, és tényleg többször visszaköszön ez az Újszövetségben is, mint gondolnánk, de itt egy olyan ige, ami csordultig van Isten szeretetével. Olyan hálás vagyok ezért Istennek, hogy most nem egy hosszú, racionális páli szakaszt hozott elém (egyébként nincs semmi bajom a hosszú, racionális páli szakaszokkal), hanem egy rövid mozzanatot, amiben Jézus arcán keresztül Isten szívét láthatom, aki a jó pásztor. Elhiszem-e ezt? Hogy rám is figyel? Hogy odamehetek hozzá a bűneimmel is? Mert a jó pásztor életét adja a juhokért (Jn 10,11). Ő azért jött, hogy nemcsak az idejéről és az ételéről, de az életéről is lemondjon értem. Mert a jó pásztor eddig is elmegy elveszett – sőt, önszántából elcsatangolt – bárányáért. Igazán és valóban szeret és törődik velünk.

Ha te is hasonló helyzetben vagy és hasonló kérdések merültek fel benned az elmúlt napokban, hetekben, hónapokban, akkor remélem, ezen a szakaszon keresztül ma Isten hozzád is oda tud lépni, és a füledbe súgja, hogy ő a te jó pásztorod is. Lehet, hogy korona van, és ezer álmod gyászolunk el, csalódások és veszteségek érnek, és elégünk van az egészből, de Isten a te jó

pásztorod is. A szeretete egyértelmű Jézusban. És ma is ugyanaz. Engeded-e, hogy ő legyen a középpontban? Elhiszed-e, hogy ő ilyen? Ha igen, akkor életed van benne.

Az is lehet, hogy egészen más helyzetben vagy, és nem tudsz most ezzel az érzélgősséggel mit kezdeni. Lekerekítésül hadd térjek vissza oda, ahonnan indítottam az ige után. Mert annyiban igaz volt, amit ott elmondtam, hogy azért tényleg van egy ilyen dimenziója az igének, hogy Jézus a jó pásztor – te vajon mennyire vagy az? Te vajon mennyire tükrözöd vissza az ő lelkületét? Mennyire vagy figyelmes és törődő a rád bízottakkal, legyen az a családod, a barátod vagy a munkatársad? Ha téged látnak, a cselekedeteidet látják, látják a jó pásztor? A farizeusok, a korabeli templomba járó emberek eltakarták, kitakarták Istent. Heródesnek meg köze nem volt az egészhez. A te tetteidből, szavaidból, hozzáállásodból milyen szív látszik? Látható általad Jézus könyörületos szíve? Azért térek vissza erre most, a végén, mert ez a bibliai sorrend. A bibliai etika hálaetika. Amikor egy ígét előveszünk, nem az az első kérdés, hogy milyen példát látok és milyennek kell lennem. Hanem hogy mit tesz értem Jézus. És ha ezt látom, ha ebbe beleengedtem magam, ha átéltem, hogy én nem tudok olyan lenni, mint ő, nem én vagyok a jó pásztor, hanem ő – akkor fel lehet tenni a második kérdést: miben kellene jobban hasonlítsak rá?

Így hagyom itt most ezt az ígét és a személyes bizonyosságomat ezzel a két kérdéssel, és ki-ki döntse el, melyikkel kell most dolgoznia. 1) Látom Jézusban Isten könyörületos pásztori szívet? Tudom, hogy a szeretete rám is, az én bűneimre és életemre is érvényes? 2) Mi az, amivel jobban megmutathatnám Jézus pásztori, könyörülő szívét az életemben? Ámen.

Imádság

Ének

Hű pásztorunk, vezesd a te árva nyájadat (MRÉ 372/RÉ 229)⁵

Áldás

Az elveszettet megkeresem, az eltévedtet visszaterelem, a sérültet bekötözöm, a gyengét erősítem, a kövérre és az erősre vigyázok; úgy legeltetem őket, ahogy kell. (Ez 34,16)

⁵ Magyar videó: <https://www.youtube.com/watch?v=IXdRW6vZI7c>

Magyar szöveg és kotta: https://csecsy.hu/konyvek/enekeskonyv/hu_pasztorunk_vezesd_a_te_arva_nyajadat

Felhasznált kommentárok

Cole, R. Alan. *The Gospel According to St. Mark: An Introduction and Commentary*. Tyndale New Testament Commentary. Leicester, England: InterVarsity, 1961.

Culpepper, R. Alan. *Mark*. Smyth & Helwys Bible Commentary. Macon, Georgia: Smyth & Helwys, 2007.

Edwards, James R. *The Gospel According to Mark*. Pillar New Testament Commentary. Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, 2002.

Guelich, Robert A. *Mark 1-8:26*. Word Biblical Commentary 34a. Waco, Texas: Word, 1989.

Healy, Mary. *The Gospel of Mark*. Catholic Commentary on Sacred Scripture. Grand Rapids, Michigan: Baker Academic, 2008.

Lane, William L. *The Gospel According to Mark: The English Text with Introduction, Exposition, and Notes*. New International Commentary on the New Testament. Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, 1974.

Page, Andrew. *A Márk-kísérlet: Hogyan ismerheted meg jobban Jézust Márk evangéliuma segítségével*. Fordította Ádám Szabados. Nürnberg: VTR Publications, 2009.

Stein, Robert H. *Mark*. Baker Exegetical Commentary on the New Testament. Grand Rapids, Michigan: Baker Academic, 2008.

Watts, Rikk E. „Mark”. In *Commentary on the New Testament use of the Old Testament*, szerkesztette G. K. Beale és D. A. Carson, 111–249. Grand Rapids, Michigan: Baker Academic, 2007.

Wessel, Walter W. „Mark”. In *The Expositor's Bible Commentary, Volume 8*, szerkesztette Frank E. Gaebelein, 603–793. Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 1984.